

Om oppvekstvilkår for barn og unge

Det er mange tanker en kan gjøre seg om dette temaet:

- hvilke behov har egentlig barna?
- hvilke behov har de foresatte?
- hvilke krav stilles fra samfunnet?
- hva tar vi mest hensyn til; barnas eller foreldrenes behov?

Et innlegg av dette omfanget vil nødvendigvis høre berøre deler av et stort felt.

I tillegg til behovet for mat og varme er **trygghetsbehovet** det mest sentrale for alle mennesker. For barn er dette spesielt viktig: Klarer vi ikke å skape trygge oppvekstforhold, vil dette hemme og forsinke utviklingen. Det vil også i stor grad hemme læringsutbyttet i skolen.

Tenk deg alene i en liten båt i kraftig uvær. Vil du da være i stand til å lære norgeshistorie eller matematikk? Vil du da kunne tenke på hvordan du kunne finne på noe hyggelig for en du er glad i?

Neppe. Alle dine krefter og tanker ville være opptatt med en ting: Hvordan skal jeg komme ut av denne situasjonen? Ingen ønsker at barna våre skal mangle trygghet. Ikke desto mindre vet vi at mange gjør nettopp det. Noen ganger er det fordi vi voksne tar mer hensyn til våre egne behov enn barnas, andre ganger kan det være fordi det ikke er så enkelt å vite hva som egentlig er barnas beste: Er det riktig av meg å gjøre slik, eller skjemmer jeg da bort ungen min?

Ingen barn er like. De har heller ikke like behov. Det er derfor ikke mulig å gi enkle «fasitsvar» på spørsmål om omsorg. Derimot er det en del grunnleggende prinsipper vi etter hvert vet mye om. Likeledes vet vi at barn som møter én forståelse hjemme og en helt annen på skolen eller i fritidsklubben/foreningen, ofte blir forvirret og usikker. Derfor er det viktig at vi som har med barn og unge å gjøre snakker sammen slik at vi gir mest mulig entydige signaler til ungene.

Det er foreldrene som har hovedansvaret for å ivareta barnas behov. Skolen skal tilby en læringssituasjon som knytter sammen allsidig utvikling av kunnskaper, ferdigheter og sosial utvikling. For at skolen skal kunne gjøre dette, er vi avhengige av et nært og godt samarbeide med foreldrene. Det betyr ikke at skolen skal overta oppdrageransvaret fra foreldrene eller at de skal overta skolens funksjoner. Det betyr at vi i fellesskap skal arbeide for at barn i Norge skal få en best mulig utvikling ut fra de forutsetningene de har. Dette er en av de mest ansvarsfulle oppgaver noe menneske kan ha. La oss alle ta mål av oss til å gi det beste av oss selv i dette arbeidet.

Jan Samuelsen

- rektor ved Krøderen barne- og ungdomsskole